

Jan Zöller

Başkalarıyla Sohbet

27 KASIM-29 ARALIK 2024

DIRIMART PERA

Başkalarıyla Sohbet, 2024
Tuval üzerine akrilik, yağlı boya, pastel,
mürekkep ve karakalem
250 x 200 cm

Dirimart, Alman ressam Jan Zöller'in galerideki ilk kişisel sergisi *Başkalarıyla Sohbet*'i duyurmaktan mutluluk duyar. Sanatçının İstanbul'daki ilk sergisi de olma özelliğini taşıyan *Başkalarıyla Sohbet*, Dirimart Pera'da gezginci karşılaşmalar için davetkâr bir alan açmayı amaçlıyor. Serginin kürasyonunu Alman küratör Martin Engler üstleniyor.

1992 doğumlu Jan Zöller'in eserleri, resmin olanaklarına çokyönlü ve alışılmışın dışında bir yaklaşım sunar. Sanatçının çok da genç olarak nitelenemeyecek eserler bütünü ne soyutlamadan ne de figürasyondan yana belirli bir tercih kullanırken her ikisiyle de geniş bir özgürlük içinde oynadığı oyunlarla dikkat çeker. Zöller, nesnel olmayan anlamlı formları, resimlerinin şifrelerini çözmek için izleyiciye yardımcı olan araçlar olarak tanımlar. Sanatçının resimlerine dair hiçbir unsur açık anlamlı ya da belirli bir kesinliğe sahip değildir; izleyici, sanatçının resimlerini incelediği ve onların şifrelerini çözmeye niyetlendiği ölçüde, daha geniş bir içgörü ve keşif alanına açılır. Bu, resmi okumanın eser ile izleyici arasındaki diyaloga evrildiği bir süreçtir.

Jan Zöller'in pratiği, sanatçının 2019'da Karlsruhe ve Berlin'de gerçekleşen ilk galeri sergilerinden bu yana hızlı bir gelişim gösterirken, Dirimart'ta gerçekleşecek yeni sergisi onun ayırt edici pratiğini bir kere daha gözler önüne seriyor. Sanatçının *Aufenthalt (am Morgen)* [Kalış (sabahleyin)] ve *Aufenthalt (im Regen)* [Kalış (yağmurda)] başlıklı havadar ve aydınlık resimlerinden *Das Leben* [Yaşam] and *Fragments of Learning Processes* [Öğrenme Süreçlerinden Parçalar] gibi çok daha karanlık alanlarla ilişki kurduğu resimlerine uzanan sergi seçkisi, onun boşlukları hızla anlamla doldurmak için kasten açtığı resimsel uçurumları birbirine bağlıyor. Zöller'in, *It's Very Early and a Lot of Things Happened* [Henüz Çok Erken ve Pek Çok Şey Oldu] eserindeki rastgele damlatılmış çayırık alanlar benzeri manzara göndermeleri, bir ayakkabı motifi ya da renkli dairesel formlar gibi tekil görsel unsurların farklı bağlamlarda anlam kazandığı, soyut *Aimlessly Wandering* [Amaçsızca Dolaşma] eseriyle kusursuz bir uyum sergiliyor.

Jan Zöller'in sergideki küçük boyutlu eserlerinden *Aimlessly Wandering*, izleyicinin ancak ikinci bakışta keşfedebileceği bir eser olma özelliğini taşıyor. Sanatçının diğer resimlerinden farklı olarak neredeyse mutlak bir soyutlama olan bu eserin başlığı ise nesnelere, anlatılara, varlıklar ve bilinmezliklerle dolu bu resmin tarzını ve onun nasıl okunacağını kusursuz bir şekilde anlatıyor. Serginin başlığı *Başkalarıyla Sohbet* ise, bu gezginci keşif hâlini tamamlıyor: Sanatçı burada kuşlarla –veyahut da kolları olmayan ama pantolon, ayakkabı ve ayırt edici gagalarla bezenmiş insan benzeri varlıklarla– ilişkiye geçiyor. Baş ve bedeni olmaksızın resimden uçmak isteyen bu gagalar, her daim açık, iletici ve iletişim hâlinde –“bir sohbet içinde”– görünüyorlar. Peki yarı insan, yarı kuş bu varlıklar hangi dili konuşuyor? “Başkaları” kim? Hangi varlıklarla sohbet ediyorlar? Mesela sergiye adını da veren *Başkalarıyla Sohbet*'te? Hepsinden önemlisi burada kim kimle konuşuyor? İlk bakışta diyalog gibi görünen bu şey, kısa sürede birbirinin üstüne binmiş seslerin kaotik çoksesliliğine dönüşüyor: yalnızca iki değil, en az beş-altı gagalı varlığın aynı anda her yöne konuşan çoksesliliğine. Bu çokkatmanlı kakafoni, varlıkların dillerine hâkim olanlar için bile bir anlaşılmazlık sunuyor. Benzer şekilde resimsel nitelikleri açısından bu bireysel varlıklar, resmin çokkatmanlı yapısıyla birleşiyor. Ya da bastırılıyorlar: Pek çok gagayla konuşan tek bir varlığa karışıyorlar. Jan Zöller'in resmi, bu anlamda, kimi vücutsuz, resimden fırlıyormuş gibi görünen birçok gaga içeriyor –bu Goethe'nin, çağırdığı ruhları başından defedemeyen *Büyücünün Çırağı*'na (1797) benziyor.

Serginin ikinci büyük boyutlu eseri olan *Das Leben* [Yaşam], bu “görsel anlatı”nın resmin içine geri çekilmesine veya burada gizlenmesine tanıklık ediyor. Burada bizleri soyut, jetsel, karanlık, kesif bir “damlama”ya karşı mücadele eden kuş benzeri iki varlık gözlemliyor. Bu “Yaşam”, bu iki varlığı da koruyan, ezen ve hatta

onlara hayat veren biçimsiz bir renk dokusu olarak ortaya çıkıyor.

Jan Zöllner'in resimlerindeki tüm unsurlar, açıklığın sağlanmadığı, amaçsızca dolama ve arayış alanında kalındığı ölçüde özenle dengeleniyor. Zıtlıklar arasındaki bu hassas denge, özellikle, kuş benzeri varlıkları hapseden tehditkâr "damlama"nın, resmin altındaki iki renkli çubuk ve taşlardan oluşan oyuncu yapıyla dengelendiği yerde canlı bir şekilde gözler önüne seriliyor. Burada okunurluk fazlalıkları anında dengeleniyor, hatta sanatçının, daha önce resmedilmiş bir tuvalin bireysel parçalarını kesip dikerek bir araya getirdiği *Fragments of Learning Process* eseri gibi bir başlığa dönüşüyor.

Diyaloğa davet, bu eserlerin ve belki de Zöllner'in eserler bütünü'nün merkezinde yer alıyor ve serginin tüm ciddiyetle kastını, her ne kadar sanatçı ve eserleri kesin cevaplar vermeyi reddetse de, -kuşlarla, başkalarıyla, kendimizle ve resimlerle girişilecek- bir sohbet oluşturuyor. Galeri mekânında konumlandırılmış, sanatçının özel tasarımı olan büyük, tekerlekli koltuklar ise, bu deneyimi zenginleştirmek üzere ziyaretçileri oturup resimlerle ve başkalarıyla sohbet etmeye, Jan Zöllner'in imgeler dünyasında fiziksel ve zihinsel bir yolculuğa çıkmaya davet ediyor.

Başkalarıyla Sohbet 27 Kasım-29 Aralık 2024 tarihleri arasında Dirimart Pera'da ziyaret edilebilir.

Jan Zöllner (d. 1992, Haslach im Kinzigtal) Karlsruhe Güzel Sanatlar Akademisi'nde Leni Hoffmann ve Marijke van Warmerdam, École nationale supérieure des Beaux-Arts'te ise Jean Marc Bustamante'den eğitim aldı. Kişisel sergileri arasında *Nothing else changes it just rearranges*, Robert Grunenberg, Berlin (2024); *For every thing that is shown, some thing is hidden*, Kunstverein Friedrichshafen, Friedrichshafen (2022); *Will ich nichts verpassen, schließe ich die Augen*, Galerie Heinrich Ehrhardt, Madrid (2022); *Keine Zeit zum Baden*, Städtische Galerie, Ostfildern (2021); *It's better to experience things, than to talk about them*, Meyer Riegger, Karlsruhe (2020) ve *Possibly there's a possibility that everything is possible*, Robert Grunenberg, Berlin (2019) yer alıyor. Seçili grup sergileri arasında ise *die Welt ist noch auf einen Abend mein*, Galeria Ehrhardt Florez, Madrid (2023); *There is no sea but the sea*, Meyer Riegger, Karlsruhe (2022); *Ohne Titel. Junge Malerei aus Süddeutschland und der Deutschschweiz*, Museum zu Allerheiligen Schaffhausen (2022); *6 + 3 = 1*, Galerie Barbara Seiler, Zürih (2021); *Paranoia Strikes Deep*, Osnova, Moskova (2020); *24. Bundespreis für Kunststudierende*, Bundeskunsthalle, Bonn (2019) ve *C'est quand demain*, Coherent, Brüksel (2018) bulunuyor. Sanatçı, 2017'de Karlsruhe Sanat Akademisi'nin Lisansüstü Ödülü'nü, 2018'de Bundeskunsthalle Bonn'un 24. Federal Sanat Öğrencileri Ödülü'nü ve 2021'de Stiftung Kunstfonds'un çalışma bursunu kazandı. Jan Zöllner, Karlsruhe'de ve Canale'de yaşıyor ve çalışıyor.

Dr. Martin Engler (d. 1968, Freiburg im Breisgau), 1996 yılından bu yana bağımsız küratör, yazar ve eleştirmen olarak çalışıyor. 1997'den itibaren Goethe Üniversitesi ve Städelschule, Frankfurt ile Bern Üniversitesi, İsviçre'nin de aralarında bulunduğu çeşitli Alman ve Avrupa kurumlarında dersler verdi. 2002-2008 yılları arasında Kunstverein Hannover'da küratörlük yaptı; 2008-2022 yılları arasında Städel Müzesi'nde çağdaş sanat bölüm başkanlığı görevini üstlendi. 2023 yılından bu yana, Villa Grisebach, Berlin'de bilimsel danışmanlık görevini sürdürüyor. Avangard sanat kuramı, resim ve fotoğrafın etkileşimi, 1980'lerin figüratif resmi ve Becher sınıfının fotoğrafçılığı üzerine yazıların yanı sıra, John Armleder, John Baldessari, Leigh Bowery, Donald Judd, Piero Manzoni, Adrian Paci, Ursula Schulz-Dornburg, Peter Roehr, Victor Vasarely ve Corinne Wasmuth gibi sanatçılar üzerine monografik kataloglar kaleme aldı. Dr. Martin Engler, Berlin'de yaşıyor ve çalışıyor.

Ayrıntılı bilgi için press@dirimart.com veya +90 212 232 66 66 üzerinden galeriyle irtibata geçebilirsiniz. Tüm görseller telif hakkı yasası ile korunmaktadır, galerinin onayı olmadan kullanılamaz.

press@dirimart.com
dirimart.com

DİRİMART DOLAPDERE
Irmak Caddesi 1-9
34440 Dolapdere İstanbul
+90 212 232 66 66

DİRİMART PERA
Meşrutiyet Caddesi 99
34430 Beyoğlu İstanbul